

Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich
Wstęp

Okres szkolny to dla młodego człowieka istotny czas, podczas którego kształtuje się jego poczucie tożsamości oraz osobowości. Zmiany zachodzą na drodze zdobywania nowego doświadczenia, uzyskiwania umiejętności i wiedzy. Poza zmianami poznawczymi i intelektualnymi, obserwuje się również szereg zmian natury biologicznej, które pojawiają się wraz z oddziaływaniem hormonów i związanych z tym zmianami emocjonalności człowieka.

Przed dorastającymi uczniami stoją również zadania związane z socjalizacją, czyli nawiązywanie relacji interpersonalnych ze swoim otoczeniem, umiejętności wyznaczania własnych i respektowania granic innych ludzi, zdolności zaspokajania potrzeb akceptacji oraz odkrywania i rozwijania własnych pasji i zainteresowań. Jest to czas, kiedy uczniowie kształtują swój światopogląd, formułują postawy moralne, a także określają swój aktualny styl i sposób na życie.

Trudności, z którymi spotyka się młody człowiek w okresie dojrzewania, mogą przyczynić się do pojawiania się zachowań z grupy zachowań ryzykownych. Z powodu wielości zachodzących w tym samym czasie zmian młody człowiek może czuć się zagubiony czy osamotniony i dlatego będzie szukać wsparcia i akceptacji innych ludzi. Tutaj zadaniem rodziców i nauczycieli dzieci jest wspieranie ich podczas tego okresu. Nie należy dopuścić do sytuacji, w której młody człowiek zostaje zmuszony do szukania aprobaty i zrozumienia w grupach zewnętrznych, których pobudki do działania mogą okazać się dalekie od oczekiwanych. Pozytywne, prawidłowo ukierunkowane wsparcie w procesie dojrzewania, ułatwia zdobywanie optymalnych doświadczeń i wiedzy o świecie w kontrolowanych, najkorzystniejszych warunkach.

Opracowany Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich jest zbiorem działań, które mają za zadanie wspomagać i kształtować prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży naszej szkoły. Ich celem jest zapobieganie pojawieniu się i rozwojowi danego niekorzystnego zjawiska w konkretnej sytuacji i grupie społecznej, jak też promowanie alternatywnych, pozytywnych zjawisk, form spędzania czasu w stosunku do tych, które usiłuje się wyeliminować.

W społeczności szkolnej należy wyróżnić wiele symptomów, które mogą wskazywać na istnienie problemów. Do najpoważniejszych, ale zarazem najłatwiej zauważalnych wskaźników występujących wśród uczniów należą:

- ✓ występowanie agresji słownej i fizycznej,
- ✓ problemy w nauce, brak motywacji do przyswajania nowej wiedzy, niskie potrzeby i aspiracje edukacyjne,
- ✓ opuszczanie godzin lekcyjnych bez usprawiedliwienia, wagary oraz spóźnienia na zajęcia lekcyjne,
- ✓ kłopoty z samodyscypliną i czynnościach samoobsługowych,
- ✓ powiększająca się liczba dzieci z deficytami rozwojowymi, trudnościami dydaktycznymi,
- ✓ powiększająca się liczba uczniów z problemami rodzinnymi (tj. alkoholizm, zażywanie niedozwolonych substancji, hazard, bezrobocie, bieda) bądź tych, którzy funkcjonują w rodzinach zaburzony (tj. rodziny niepełne, rodziny rozbite, rodziny wielodzietne, eurosieroctwo, sieroctwo, trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, przemoc w rodzinie)

Zadaniem szkoły jest prowadzenie ciągłej ewaluacji wskazanych zjawisk poprzez gromadzenie i przetrzymywanie dokumentacji badawczej, wywiadów wychowawczych oraz informacji na temat warunków społecznych i materialnych danej rodziny.

Program Wychowawczo – Profilaktyczny Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich

Poza już wskazanymi czynnikami indywidualnymi i społecznymi na jakość życia oraz sukces edukacyjny szkoły mają wpływ poszczególne czynniki ryzyka tj.:

- ✓ kryzys autorytetów,
- ✓ dostępność środków psychoaktywnych,
- ✓ moda na spożywanie substancji zabronionych – narkotyki, dopalacze, leki, alkohol, nikotyna, itp.,
- ✓ brak wiedzy na temat szkodliwości zażywania substancji zakazanych oraz skutków ich przyjmowania,
- ✓ brak właściwych wzorców rodzinnych,
- ✓ naciski środowiska rówieśniczego na zachowania społecznie nieakceptowane,
- ✓ konflikty rówieśnicze i/lub środowisko, w którym zaburzone jest poczucie bezpieczeństwa,
- ✓ brak wsparcia, zainteresowania w rodzinie lub istnienie niewłaściwych wzorców rodzinnych,
- ✓ niekontrolowane przyswajanie wzorców czerpanych z mediów tj. telewizja, Internet,
- ✓ stres i niepowodzenia edukacyjne,
- ✓ brak zdolności do kompensowania stresu,
- ✓ brak nawyku aktywnego odpoczynku,
- ✓ zbyt duże obciążenie obowiązkami edukacyjnymi – wielość „obowiązkowych” zajęć fakultatywnych,
- ✓ nieprzestrzeganie norm dotyczących higieny pracy i higieny osobistej, itp.

Celem prowadzonych działań wychowawczo-profilaktycznych jest dostarczenie narzędzi, które wzmocnią działania naszej szkoły, a w konsekwencji doprowadzą do osiągnięcia sukcesu na wybranym polu.

Proponowane w programie wychowawczo - profilaktycznym rozwiązania odwołują się do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2017 poz. 356).

Rozporządzenie to nakłada na szkołę następujące wymagania:

- * informowanie, że każdemu uczniowi należy się zindywidualizowane wspomaganie rozwoju, czyli takie, które jest dostosowane do jego potrzeb i możliwości. Niezależnie, czego dotyczą trudności, z którymi spotyka się uczeń (np. trudności w nauce, posiadanie niepełnosprawności fizycznej czy intelektualnej w stopniu lekkim), zajęcia powinny zostać dostosowane specjalnie do jego zdolności psychofizycznych oraz tempa uczenia się,
- * prowadzenie działań z zakresu doradztwa zawodowego, które przygotowują uczniów do wyboru zgodnego z ich możliwościami i aspiracjami kierunku kształcenia i przyszłego zawodu,
- * prowadzenie edukacji zdrowotnej (kształtowanie postaw prozdrowotnych uczniów, dbanie o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych osób, budowanie prawidłowych nawyków żywieniowych oraz postaw do aktywności fizycznej),

Program Wychowawczo – Profilaktyczny

Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich

* rozwijanie postaw obywatelskich, patriotycznych i społecznych u dzieci i młodzieży w wieku szkolnym (rozbudzanie i/lub wzmacnianie tożsamości narodowej poprzez przybliżanie historii, tradycji lokalnych i narodowych oraz zachęcanie do aktywnego uczestnictwa w codziennym życiu społeczności lokalnej i środowisku szkolnym)

Wszystkie prowadzone przez szkołę działania wychowawczo - profilaktyczne mają na celu ułatwienie uczniom nabywania umiejętności życia w społeczeństwie i dążyć będą do socjalizacji jednostki.

**Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich**

Misja i wizja szkoły

1. Misja szkoły:

Każdego dnia wspólnie pracujemy na sukces naszych uczniów i zadowolenie rodziców, a wskaźnikiem tego jest ich satysfakcja i prestiż naszej szkoły w środowisku. Priorytetem w naszej szkole jest wysoka efektywność kształcenia, przygotowanie do dalszej edukacji oraz zapewnienie warunków wszechstronnego rozwoju każdego ucznia.

2. Wizja szkoły:

Jesteśmy szkołą nowoczesną, bezpieczną i przyjazną. Pracujemy jako zespół, szanując i wspierając się nawzajem. Uczymy kreatywności, z jednoczesnym naciskiem na odpowiedzialność za własne decyzje. Jesteśmy otwarci na świat i zmiany w nim zachodzące, chętni do czerpania z jego dorobku naukowego i kulturowego.

Nasza szkoła jest zakorzeniona w tradycji lokalnej i narodowej. Kształcimy swoich wychowanków w oparciu o szacunek do drugiego człowieka, poszanowanie systemu wartości, dziedzictwa kulturowego i historycznego.

Każdy uczeń w naszej szkole osiąga sukces na miarę swoich możliwości, uczy się żyć w środowisku i dla środowiska. Kształtujemy w uczniach wrażliwość na dobro, prawdę i piękno. Najwyższym dobrem jest dla nas uczeń.

Model absolwenta

Absolwent Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich jest Polakiem umiejącym żyć godnie i poruszać się w otaczającym go świecie oraz:

- 1) jest przygotowany do podjęcia nauki na wyższym szczeblu edukacji;
- 2) czerpie radość z nauki;
- 3) przestrzega ogólnie przyjętych wartości moralnych;
- 4) potrafi samodzielnie podejmować decyzje i ponosić ich konsekwencje;
- 5) potrafi wyrażać i uzasadniać własne zdanie;
- 6) zgodnie współpracuje z innymi;
- 7) jest ciekawy świata i wrażliwy na drugiego człowieka;
- 8) jest życzliwy i tolerancyjny, szanuje godność własną i drugiego człowieka;
- 9) rozumie wartość uczenia się i potrzebę własnego rozwoju;
- 10) dba o zdrowie psychiczne i fizyczne oraz o bezpieczeństwo własne i innych;
- 11) potrafi wykorzystać wiedzę w sytuacjach życiowych

**Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich**

Część I: Budowanie pewności siebie i kształtowanie zaradności życiowej

Cele ogólne:

1. Budowanie świadomości samego siebie i realnych aspiracji życiowych:

- kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych,
- rozumienie znaczenia i roli ubioru (odpowiedniego do okazji i miejsca),
- poszerzanie horyzontów, uświadamianie mnogości ścieżek życiowych,
- poszerzanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania

2. Budowanie pewności siebie:

- uświadamianie zagadnienia pewności siebie,
- techniki budowania pewności siebie,
- odkrywanie własnej osobowości,
- rozwijanie zainteresowań,
- odnajdywanie swoich mocnych stron

3. Budowanie zaradności życiowej:

- organizacja warsztatów, projektów
- angażowanie uczniów w organizację wydarzeń, imprez itp.
- organizacja wyjazdów, wycieczek, „zielonych szkół”

Cele szczegółowe:

- tworzenie pozytywnej i bezpiecznej atmosfery w klasie i szkole,
- uczenie asertywności,
- zaznajamianie uczniów z pojęciem tolerancji,
- uczenie podejmowania właściwych decyzji,
- uczenie sposobów radzenia sobie z sytuacjami trudnymi, stresowymi,
- wskazywanie pozytywnych wzorców zachowań,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości,
- poznawanie swoich predyspozycji oraz ich rozwijanie

**Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich**

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1. Zajęcia integracyjne	- ćwiczenia indywidualne i grupowe, - ćwiczenia integrujące klasy uczniowskie, - ćwiczenia aktywizujące	Wychowawcy klas, pedagog szkolny	Wrzesień oraz wg potrzeb	Uczniowie
2. Podnoszenie poziomu kompetencji społecznych.	- praca indywidualna i grupowa, - treningi, warsztaty, - dramy.	Psycholog, wychowawcy klas, pedagog	Cały rok szkolny	Uczniowie
3. Sposoby radzenia sobie ze stresem. 4. Umiejętne rozwiązywanie konfliktów i reagowanie w sytuacjach trudnych.	- ćwiczenia indywidualne i grupowe, - zajęcia plastyczne/ techniczne, - mini wykłady, - ćwiczenia rozluźniające, - ćwiczenia oddechowe	Pedagog, wychowawcy klas, logopeda	Wg potrzeb	Uczniowie
5. Budowanie zaradności życiowej. 6. Nauka samodzielnego podejmowania aktywności/ inicjatywy. 7. Rozwijanie uczniowskich zainteresowań.	- ćwiczenia indywidualne i grupowe, - przedstawienia, prezentacje, wystąpienia, itp., - lekcje wychowawcze, - praca projektowa	Pedagog, opiekunowie projektów edukacyjnych, wychowawcy, wszyscy nauczyciele	Cały rok szkolny	Uczniowie
8. Podnoszenie kwalifikacji pracowników szkoły. 9. Nawiązywanie i/lub utrzymywanie odpowiednich relacji i zaangażowania rodziców/ opiekunów uczniów. 10. Prowadzenie ewaluacji.	- szkolenia, kursy, studia podyplomowe treningi, warsztaty, - książki, materiały szkoleniowe, ulotki, - badania ankietowe	Dyrektor, nauczyciele, rodzice, zespół ewaluacyjny.	Wg potrzeb	Nauczyciele i wychowawcy

**Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich**

<p>11 Pedagogizacja rodziców/ opiekunów dzieci. 12. Spotkania z wychowawcą oraz utrzymywanie stałej i poprawnej relacji na linii nauczyciele-rodzice/ opiekunowie dzieci. 13. Zaangażowanie rodziców w działalność szkolną.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - spotkania z wychowawcą, - pogadanki, - konsultacje dla rodziców, - spotkania rodziców ze specjalistami, - szkolenia dla rodziców. 	<p>Dyrektor, nauczyciele, specjaliści, wychowawcy klas</p>	<p>Cały rok szkolny, zgodnie z harmonogramem zadań i konsultacji</p>	<p>Rodzice/ opiekunowie uczniów</p>
<p>14. Nawiązanie współpracy z organizacjami, instytucjami, osobami fizycznymi nie związanymi bezpośrednio ze szkołą.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - spotkania za specjalistami danej tematyki, - szkolenia 	<p>Przedstawiciele odpowiednich instytucji i organizacji pozarządowych, np. (policja, sąd, PPP, GOPS, PCPR, stowarzyszenia, Ośrodek Zdrowia w Cedrach Wielkich, ŻOKiS, biblioteka gminna, IPN</p>	<p>Wg potrzeb</p>	<p>Dyrekcja szkoły</p>

**Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich**

Część II: Budowanie świadomości i przynależności narodowej

Cele ogólne:

- kształtowanie świadomości obywatelskiej,
- kształtowanie patriotyzmu lokalnego,
- rozwijanie postaw prospołecznych oraz dbanie o wspólne dobro,
- pielęgnowanie postaw patriotycznych,
- zachęcanie do aktywnego udziału w życiu rodzinnym, społeczności szkolnej, lokalnej i państwowej,
- dbałość o używanie poprawnej polszczyzny,
- wykazywanie szacunku do symboli narodowych i lokalnych tj. hymn kraju, godło, flaga oraz dbanie o krzewienie innych symboli, wartości i tradycji narodowych,
- pielęgnowanie tradycji narodowych,
- uczenie wykazywania właściwej postawy podczas obchodów państwowych i szkolnych,
- poszerzanie wiedzy o historii miasta, regionu, jego kulturze i sztuce itp.

Pamiętajmy, że nikt nie rodzi się patriotą. Przekazywanie treści patriotycznych jest zadaniem i obowiązkiem stawianym przed każdym nauczycielem, bez względu na jego prywatne przekonania polityczne czy wiarę.

**Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich**

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1. Diagnoza preferowanych przez uczniów wartości.	<ul style="list-style-type: none"> - badanie ewaluacyjne, - omówienie otrzymanych wyników, - opracowanie działań profilaktycznych i wychowawczych, - przeprowadzenie ponownej ewaluacji 	Zespół ewaluacyjny		Cała społeczność szkolna
2. Kształtowanie osobowości ucznia.	<ul style="list-style-type: none"> - godziny wychowawcze, - „spotkania w kulturą”, - „żywe lekcje historii” 	Wychowawcy klas, opiekunowie kół zainteresowań, nauczyciele, pedagog	Cały rok szkolny	Uczniowie
3. Uświadamianie istoty przynależności do narodu.	<ul style="list-style-type: none"> - godzina wychowawcza, - broszury informacyjne, - plakaty, gazetki szkolne - apele okolicznościowe, - konkursy, - wycieczki do miejsc pamięci narodowej. 	Wychowawcy, wszyscy nauczyciele	Cały rok szkolny	Uczniowie
4. Promowanie społeczności lokalnej.	<ul style="list-style-type: none"> - wykłady, warsztaty, - gazetki szkolne, wystawy poświęcone regionowi, tradycjom i obyczajom, - konkursy - działalność koła regionalnego, -uroczystości szkolne 	Wszyscy nauczyciele	Zgodnie z harmonogramem zadań	Uczniowie, społeczność lokalna, rodzice, nauczyciele
5. Poznawanie historii regionu.	<ul style="list-style-type: none"> - wycieczki po muzeach, 	Wszyscy nauczyciele	Zgodnie z	Uczniowie

**Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich**

	- wycieczki do miejsc związanych z legendami lokalnymi lub miejskimi.		harmonogramem	
6. Nawiązanie stałej współpracy z rodzicami/ opiekunami uczniów.	- szkolenia, pedagogizacja rodziców, - broszury informacyjne, - spotkania z rodzicami / opiekunami uczniów – konsultacje, zebrania	Rodzice, wszyscy nauczyciele	Cały rok, wg potrzeb	Nauczyciele i wychowawcy
7. Angażowanie rodziców / opiekunów dzieci i młodzieży szkolnej w pracę na rzecz szkoły.	- kontakt z nauczycielami, wychowawcami klas, dyrektorem	Rodzice, nauczyciele, Rada Rodziców, dyrektor	Cały rok	Rodzice/ opiekunowie uczniów

**Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich**

Część III: Przemoc i agresja rówieśnicza w szkole

Cel ogólny:

nawiązanie współpracy pomiędzy nauczycielami a rodzicami/ opiekunami uczniów

Cele szczegółowe:

- organizowanie zebrań (tzn. wywiadówki, dni otwarte szkoły);
- angażowanie rodziców/ prawnych opiekunów uczniów w życie szkoły oraz działania organizowane przez placówkę;
- udział w zajęciach prowadzonych przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną, Policję, Straż Miejską, placówki interwencyjne oraz innych specjalistów;
- zaangażowanie społeczności szkolnej w działania ogólnopolskich kampanii społecznych;
- stałe kontrolowanie sytuacji w szkole i podejmowanie dynamicznych, konsekwentnych działań w sytuacji pojawienia się jakichkolwiek podejrzeń pojawienia się zachowań agresywnych, przemocowych bądź odbiegających od ogólnie przyjętej normy zachowań;
- prowadzenie konsultacji indywidualnych z nauczycielem, wychowawcą.

**Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich**

Działalność wychowawcza				
Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
<p>1. Przeprowadzenie badań ewaluacyjnych diagnozujących występowanie zjawiska agresji i przemocy wśród uczniów uczęszczających do szkoły.</p> <p>2. Sporządzenie pogłębionej analizy sytuacji problemowej.</p> <p>3. Wyciągnięcie wniosków oraz opracowanie działań koniecznych do prowadzenie efektywnego Programu wychowawczo-profilaktycznego.</p>	<p>- prowadzenie badań, ewaluacji.</p>	<p>Zespoły ewaluacyjne, pedagog, dyrektor</p>	<p>Zgodnie z harmonogramem</p>	<p>Cała społeczność szkolna</p>
<p>4. Promowanie zachowań zgodnych ze społecznie akceptowanymi normami.</p> <p>5. Nauczanie dorosłych w jaki sposób rozpoznać ukrytą i jawną formę agresję, przemocy.</p>	<p>- upowszechnianie materiałów informacyjnych, - prowadzenie wykładów o tematyce zachowań zagrażających, przemocą, agresywnych oraz wynikających z nich konsekwencji,</p>	<p>Specjaliści, pedagog, wychowawcy klas, nauczyciele</p>	<p>Cały rok</p>	<p>Rodzice / opiekunowie uczniów, nauczyciele i wychowawcy</p>

Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich

6. Udział w kampaniach społecznych.	- projekcja spotów kampanii społecznych i ich interpretacja przez odbiorców.	pedagog	Cały rok	Uczniowie, rodzice/ opiekunowie, nauczyciele i inne osoby dorosłe
-------------------------------------	--	---------	----------	---

Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich

Działalność profilaktyczna				
Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1. Przeciwdziałanie zjawisku agresji i przemocy rówieśniczej w szkole.	-Rozmowa z uczniami, tworzenie przyjaznej, otwartej i komfortowej atmosfery -Zajęcia w formie wykładów, prac indywidualnych i grupowych oraz dram psychologicznych	Pedagog, wychowawcy, nauczyciele	Cały rok	Uczniowie

**Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich**

Część IV: Współpraca z rodzicami – angażowanie rodziców w życie szkoły i proces dydaktyczny własnego dziecka.

Cele ogólne:

- umocnienie współpracy pomiędzy dorosłymi opiekunami dzieci i młodzieży szkolnej;
- tworzyć partnerskiego środowiska pełnego wzajemnego szacunku i zrozumienia

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1. Uświadomienie opiekunom uczniów ich praw i obowiązków wynikających z faktu uczestnictwa ich dziecka w życiu szkoły. 2. Poznanie oczekiwań rodziców/ opiekunów uczniów względem szkoły i nauczycieli. 3. Powołanie/ usprawnienie działania Rady Rodziców	- spotkania z psychologiem/ pedagogiem szkolnym i dyrekcją, - spotkania z wychowawcami klas.	Dyrektor, pedagog, wychowawcy klas	Wrzesień, Cały rok	Nauczyciele, wychowawcy, dyrekcja szkoły oraz rodzice/ opiekunowie uczniów
4. Wspólne rozwiązywanie sytuacji problemowych. 5. Prowadzenie diagnozy środowiskowej, udzielenie wsparcia rodzinom potrzebującym.	- informowanie osób potrzebujących o instytucjach/ organizacjach świadczących pomoc.	Pedagog, dyrektor, wychowawcy klas	Cały rok	Pedagog/ psycholog szkolny, nauczyciele i wychowawcy, rodzice/ opiekunowie dzieci
6. Realizowanie wśród rodziców (opiekunów prawnych) programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych	- wspieranie rodziców ze środowisk zmarginalizowanych,	Wychowawcy klas, pedagog, psycholog	Cały rok	rodzice/ opiekunowie dzieci

Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich

do potrzeb indywidualnych i grupowych, realizowanych celów profilaktycznych.	zagrożonych demoralizacja i wykluczeniem społecznym. Pomoc rodzicom w rozpoznawaniu wczesnych objawów używania środków psychoaktywnych .			
--	---	--	--	--

**Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich**

Część V: Rozwijanie kompetencji czytelniczych oraz upowszechnianie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży

Cele ogólne:

- upowszechnianie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży;
- rozwijanie kompetencji czytelniczych;
- promowanie czytelnictwa i krzewienie rodzinnej kultury czytelniczej

Cele szczegółowe:

- podejmowanie się organizacji licznych działań przy wsparciu rodziców / opiekunów dzieci oraz innych dorosłych członków ich rodzin;
- nabywanie i rozwijanie posiadanych zdolności czytelniczych;
- praca nad trudnościami, które wynikają z podejmowania się takiej aktywności

**Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich**

Działalność wychowawczo - edukacyjna				
Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
<p>1. Zaangażowanie rodziców / opiekunów uczniów do współpracy przy promowaniu czytelnictwa wśród uczniów placówki.</p> <p>2. Praca nad zmianą postrzegania zjawiska czytelnictwa.</p> <p>3. Poszukiwanie sponsorów na zakup nowych książek.</p>	<p>- organizowanie wydarzeń promujących czytelnictwo,</p> <p>- udział w kampaniach,</p> <p>- spotkania z wychowawcami, nauczycielami, bibliotekarką, twórcami</p>	<p>Bibliotekarze, poloniści, nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej</p>	<p>Cały rok</p>	<p>Rodzice / opiekunowie uczniów</p>
<p>4. Upowszechnianie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży, zwiększenie frekwencji w bibliotece.</p>	<p>- konkursy, wydarzenia, imprezy promujące czytelnictwo,</p> <p>- spotkania z autorami książek,</p> <p>- organizacja wydarzeń promujących</p>	<p>Bibliotekarze, poloniści, nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej</p>	<p>Cały rok</p>	<p>Uczniowie</p>

**Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich**

	czytelnictwo dla lokalnej ludności, - zajęcia w bibliotekach,			
5. Edukacja kulturalna.	- udział w kampaniach społecznych.	Bibliotekarze, poloniści, nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej	Cały rok	Uczniowie, rodzice/ opiekunowie, nauczyciele i inne osoby zainteresowane

**Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich**

Działalność profilaktyczna				
Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1. Rozwijanie kompetencji czytelniczych.	- ćwiczenia usprawniające umiejętność czytania oraz rozumienia czytanego tekstu,	Bibliotekarze, poloniści, nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej	Cały rok	Uczniowie
2. Nawiązanie współpracy z logopedą w celu pomocy dzieciom, które mają problem z poprawnym wysławianiem się.	- materiały edukacyjne, literatura przedmiotu, - projekt „wspólne czytanie”, - spotkanie z logopedą,	Logopeda	Wg potrzeb	Rodzice/ opiekunowie

Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich

Część VI: Samobójstwa i zachowania autoagresywne

VI część Programu Wychowawczo-Profilaktycznego pt.: „Samobójstwa i zachowania autoagresywne” ma na celu ochronę zdrowia i życia młodych ludzi. Prezentowane w nim działania wpływają na wzrost poziomu świadomości całej społeczności szkolnej tj. uczniów, rodziców, opiekunów, wychowawców, nauczycieli oraz dyrekcji szkoły. W celu osiągnięcia zamierzonego efektu konieczne jest jednak nawiązanie współpracy pomiędzy wszystkimi podmiotami istniejącymi w szkole.

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1. Natychmiastowe reagowanie w sytuacjach kryzysowych tj. samobójstwo albo próba samobójcza. 2. Opracowanie procedur na wypadek samobójstwa i próby samobójczej. 3. Praca nad modyfikacją zachowań niewłaściwych uczniów. 4. Nabywanie przez uczniów nowych umiejętności społecznych. 5. Wyposażenie uczniów, rodziców i nauczycieli w wiedzę z zakresu właściwego zarządzania stresem.	- trening umiejętności, warsztaty zmiany zachowań, - współpraca z rodzicami/opiekunami uczniów, - dramy.	Pedagog, dyrektor, wszyscy nauczyciele	Cały rok	Wszyscy członkowie społeczności szkolnej
1. Uświadamianie uczniów czym są zachowania autoagresywne. 2. Promowanie zachowań właściwych. Nauczanie nowych, przydatnych rozwojowo umiejętności. 3. Wzmacnianie uczniowskiej więzi ze szkołą.	- godziny wychowawcze, - prace projektowe, - spotkania ze specjalistami, - filmy edukacyjne, - pogadanki, - studium przypadku,	Dyrektor, pedagog wszyscy nauczyciele	Cały rok	Uczniowie

**Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich**

	- zajęcia fizyczne, - spotkania ze specjalistami.			
4. Pedagogizacja nauczycieli na temat samobójstw i zachowań autoagresywnych wśród młodych ludzi. 5. Analiza środowiska uczniów. 6. Znajomość/ przypomnienie obowiązujących w szkole zasad bezpieczeństwa.	- szkolenia zewnętrzne, - spotkania ze specjalistami, - spotkania praktyczne prowadzone w aktywizujący sposób.	Dyrektor, pedagog, specjaliści, wszyscy nauczyciele	Cały rok	Nauczyciele i wychowawcy
7. Pedagogizacja rodziców/ opiekunów dzieci.	- materiały informacyjne, - pogadanki, - spotkania ze specjalistami, - spotkania praktyczne prowadzone w aktywizujący sposób.	Dyrektor, pedagog, specjaliści, wszyscy nauczyciele	Cały rok	Rodzice i opiekunowie

- **Część VII: Trudności w nauce oraz sposoby motywowania do pracy**

Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich

Cele ogólne:

- pomoc uczniom wykazujących problemy w nauce oraz zapewnienie im równych szans w przyszłości;
- kształtowanie postaw młodych ludzi i przysposabianie ich do normalnego, zdrowego funkcjonowania w społeczności szkolnej oraz poza nią;
- promowanie indywidualizacji procesu nauczania;
- zapoznanie się nauczycieli ze specyfiką trudności, z jakimi spotyka się ich podopieczny oraz razem z rodzicami / opiekunami dziecka uczenie się, w jaki sposób przeciwdziałać tym ograniczeniom (na drodze wspólnej pracy z dzieckiem);
- przekazywanie młodemu człowiekowi wiedzy na temat technik, które ułatwiają radzenie sobie z konkretnymi trudnościami edukacyjnymi;
- rozwijanie zainteresowań i motywacji do pracy;
- odkrywanie drzemiącego potencjału oraz wzmacnianie wiary we własne siły

Cele szczegółowe:

1. Trudności w nauce:

- budowanie wiary we własne siły i umiejętności oraz kształtowanie wytrwałości w realizacji wyznaczonych celów,
- poznawanie mnemotechnik i rozwinięcie nawyku stałego korzystania z dopasowanych do swoich potrzeb technik pamięciowych

2. Motywowanie do nauki:

- kształtowanie umiejętności organizacji czasu oraz przestrzeni do pracy,
- budowa systematyczności w nauce oraz wypracowanie metody powtórek,
- kształtowanie umiejętności oceny własnej pracy,
- uświadamianie rodziców / opiekunów o konieczności wsparcia oraz okazywaniu akceptacji dziecka,
- informowanie rodziców / opiekunów w jaki sposób mają pracować ze swoją pociechą,

**Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich**

- wskazanie poradni, w których pracują specjaliści zajmujący się daną tematyką

Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
<p>1. Diagnoza zjawiska – ilość osób przejawiających trudności w nauce oraz ich specyfika.</p> <p>2. Zapoznanie uczniów i rodziców z wymogami stawianymi przed uczniami z danego przedmiotu szkolnego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - diagnoza zjawiska, - analiza uzyskanych wyników oraz dostosowanie działań profilaktycznych do indywidualnych potrzeb uczniów, - spotkania z rodzicami / opiekunami i stała współpraca, - spotkania ze specjalistami. 	Pedagog wszyscy nauczyciele	Cały rok	Cała społeczność szkolna
<p>3. Pedagogizacja nauczycieli na temat specyficznych trudności w nauce przejawianych przez uczniów.</p> <p>4. Utrzymywanie stałej współpracy z rodzicami/ opiekunami uczniów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - spotkanie ze specjalistami z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, - nawiązanie współpracy z instytucjami, organizacjami, służbami pomocowymi i mundurowymi, - szkolenie/ e-szkolenie. 	Dyrektor, pedagog, wszyscy nauczyciele	Cały rok	Nauczyciele i wychowawcy
<p>5. Pedagogizacja nauczycieli na temat możliwych zaburzeń zachowania uczniów.</p> <p>6. Dostosowanie formy zajęć do indywidualnych potrzeb</p>	<ul style="list-style-type: none"> - szkolenia, - spotkania ze specjalistami, - materiały szkoleniowe, literatura przedmiotu, - szkolenie/ e-szkolenie. 	Dyrektor, pedagog, wszyscy nauczyciele	Cały rok	Nauczyciele i wychowawcy

**Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich**

i możliwości uczniów szkoły.				
<p>7. Pedagogizacja rodziców / opiekunów dzieci na temat specyficznych trudności w nauce przejawianych przez uczniów zdrowych.</p> <p>8. Uświadamianie rodziców o konieczności samodzielnej pracy dziecka.</p> <p>9. Nawiązanie stałej współpracy z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną.</p> <p>10. Indywidualna analiza potrzeb danej rodziny.</p>	<p>- spotkania ze specjalistami z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej,</p> <p>- spotkania z psychologiem / pedagogiem szkolnym, psychologiem z poradni, psychoterapeutą, logopedą,</p> <p>- spotkania z wychowawcą i nauczycielami,</p> <p>- materiały szkoleniowe, informacyjne,</p> <p>- warsztaty uczące sposobów pracy z dzieckiem,</p> <p>- dramy, szkolenia</p>	Dyrektor, specjaliści, wszyscy nauczyciele	Cały rok	Rodzice / opiekunowie uczniów
<p>11. Przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia .</p> <p>12. Poszerzenie ofert dodatkowych zajęć dydaktycznych po zdalnym nauczaniu</p> <p>13. Wspieranie zdrowia psychicznego uczniów</p>	<p>-Zajęcia dodatkowe z zakresu przedmiotów, w których pojawiły się największe problemy w opanowaniu podstawy programowej</p> <p>- szeroka oferta zajęć z zakresu pomocy PP</p> <p>- upowszechnienie wiedzy na temat zdrowia</p>	Nauczyciele, psycholog, pedagog	Cały rok/wg potrzeb	uczniowie

**Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich**

	<p>psychicznego, zachowań i stylu życia wspierającego zdrowie psychiczne</p> <ul style="list-style-type: none">-rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu-przeciwdziałanie seksualizacji dzieci i młodzieży w szczególności przez prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych- koncentrowanie się na mocnych stronach uczniów przez pedagogikę pozytywną-podnoszenie odporności psychicznej i poprawa funkcjonowania emocjonalnego			
--	---	--	--	--

Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich

Część VIII: Zdrowy tryb życia

Cele ogólne:

1. pogłębienie wiedzy na temat zachowań prozdrowotnych, których celem jest utrzymanie bądź przywrócenie stanu zdrowia fizycznego i psychicznego;
2. kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu,
3. zmniejszenie występowania zaburzenia odżywiania,
4. kształtowanie odpowiedniej aktywnej postawy i dbanie o zdrowie własne, swoich bliskich i innych ludzi;
5. promowanie regularnego uprawiania sportu,
6. uświadamianie istnienia chorób cywilizacyjnych, chorób wenerycznych,
7. uświadamianie problemu depresji.

Cele szczegółowe:

1. wzrost świadomości na temat jedzenia i jego jakości,
2. wzrost świadomości rozprzestrzeniania się epidemii oraz zachorowań na Covid- 19
3. nabycie nawyków żywieniowych,
4. wzrost bądź nabycie zdolności samodzielnego przygotowywania pokarmów,
5. popularyzacja aktywności fizycznej wśród uczniów,
6. wzrost wiedzy na temat chorób związanych ze złym odżywianiem, brakiem ruchu, czy utrzymywaniem niewłaściwej/ nieodpowiedniej higieny osobistej,
7. nawiązanie lepszej współpracy z rodzicami/ opiekunami uczniów,
8. polepszenie atmosfery w szkole,
9. poprawa wyników nauczania i osiągnięć uczniów,
10. zmniejszenie ilości absencji dzieci na zajęciach, których geneza była chorobowa,
11. lepsza współpraca szkoły z otoczeniem lokalnym

Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorcy
1. Propagowanie wśród uczniów zdrowego trybu życia. 2. Uświadamianie uczniom jak ważne jest zdrowe odżywianie się. 3. Przyrządzanie posiłków. 4. Świadomość znaczenia ruchu fizycznego w życiu każdego człowieka. 5. Zwiększenie aktywności fizycznej i wyrobienie nowych nawyków.	- zajęcia aktywizujące, - konkursy taneczne, wokalne, sportowe, - warsztaty, rajdy, - zajęcia plastyczne, - zajęcia sportowe, - dostępność nauczycieli, - dostępność i popularyzacja materiałów edukacyjnych.	Wszyscy nauczyciele	Cały rok	Uczniowie
6. Uświadamianie istnienia chorób cywilizacyjnych, chorób wenerycznych. 7. Uświadomienie zjawiska depresji. 8. Budowanie świadomości znaczenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym. 9. Rozbudzanie świadomości uczniów na temat wpływu reklamy na ich wybory życiowe. 10. Tworzenie świadomości znaczenia dla zdrowia człowieka higieny jamy ustnej.	- materiały informacyjne, - pogadanki, - ćwiczenia aktywizujące, - badania i sporządzenia ewaluacji, - dostępność nauczycieli, - e-lekcje, - dostępność i popularyzacja materiałów edukacyjnych.	Wszyscy nauczyciele	Cały rok	Uczniowie
11. Praca nad stworzeniem oraz utrzymywaniem pozytywnych relacji na linii szkoła – opiekunowie uczniów oraz planowanie i realizowanie wspólnych działań wychowawczo-profilaktycznych.	- szkolenia, - materiały edukacyjne, ulotki, -przekazanie informacji uczniom o zagrożeniach ARS-CoV-2, droga rozprzestrzeniania wirusa, objawach oraz skutków dla zdrowia	Wszyscy nauczyciele	Cały rok/szczególnie początek roku szkolnego	Nauczyciele i wychowawcy

Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich

<p>12. Profilaktyka zdrowego trybu życia.</p> <p>13. Ochrona społeczności szkolnej przed zachorowaniem na covid-19 i rozprzestrzenianiem się epidemii w środowisku szkolnym.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - szczegółowe omówienie szkolnych procedur bezpieczeństwa - przekazanie procedur drogą elektroniczną lub na zebraniach komunikatów gis MEiN z wytycznymi dotyczącymi postępowania w sytuacji zagrożenia pandemią - ograniczenie dostępu do szkoły osobom z zewnątrz - wyposażenie wszystkich sal i szatni w środki do dezynfekcji wraz komunikatem o obowiązku ww. czynności i noszenia maseczek - przeprowadzenie lekcji wychowawczych na temat szczepień, ich skuteczności i potrzeby podania się im - przekazanie informacji o szczepieniach na zebraniach z rodzicami - świadczenie pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom przebywającym w izolacji, będącym w stresie w związku z zachorowaniem członków rodziny na COVID19, obawy przed zakażeniem - przeprowadzenie zajęć wychowawczych , o ochronie wzroku w czasie nauki zdalnej przy 	<p>Dyrektor, pracownicy obsługi</p> <p>Wychowawcy, pielęgniarka szkolna</p> <p>Pedagog, psycholog, wychowawcy</p> <p>wychowawcy</p>	<p>W przypadku nauki zdalnej/ hybrydowej Wg potrzeb/ cały rok</p>	<p>Uczniowie/ rodzice</p> <p>Uczniowie/ rodzice</p>
<p>14. Współpraca z rodzicami/opiekunami prawnymi uczniów w celu budowania</p>	<p>wychowawczych , o ochronie wzroku w czasie nauki zdalnej przy</p>			

Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich

postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia w związku z nadwagą u dzieci po zdalnym nauczaniu	komputerze /telefonie smart. - opracowanie i upowszechnienie materiałów z zakresu edukacji zdrowotnej (Projekt Szkoła Promująca Zdrowie)			
--	--	--	--	--

**Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich**

Część IX: Bezpieczeństwo w społeczności szkolnej (cyberprzemoc, nienaruszalność cielesna, środki psychoaktywne) i trudności w nawiązywaniu kontaktów rówieśniczych

A. Bezpieczeństwo w społeczności szkolnej

Cele ogólne:

1. poprawa stanu bezpieczeństwa na terenie szkoły, w jej obrębie i poza nią,
2. prowadzenie analizy i działań profilaktycznych w stosunku do zachowań społecznie nieakceptowanych,
3. profilaktyka zachowań ryzykownych,
4. intensyfikacja wspólnych (przy współpracy rodziców i nauczycieli) działań wychowawczych,
5. kształtowanie umiejętności bezpiecznych zachowań i radzenie sobie w sytuacjach skomplikowanych i trudnych,
6. tworzenie tradycji i więzi ze szkołą,
7. budowanie schematów reagowania w sytuacjach kryzysowych,
8. uświadomienie rodzicom i nauczycielom istoty problemu alienowania uczniów,
9. przedstawienie bądź przypomnienie panujących w szkole zasad i norm postępowania,
10. budowanie szacunku do nauczycieli i pracowników szkoły

Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1. Poprawa stanu bezpieczeństwa na terenie szkoły, w jej obrębie i poza nią. 2. Badanie poczucia bezpieczeństwa w szkole. 3. Zaznajomienie uczniów z praktyczną formą pierwszej pomocy.	- badanie ewaluacyjne, interpretacja uzyskanych wyników oraz dobranie odpowiednich działań wychowawczo-profilaktycznych, - spotkania informacyjne, - zajęcia fizyczne, - spotkania ze specjalistami, pracownikami służb medycznych i/lub paramedycznych, - warsztaty, lekcje wychowawcze,	Dyrektor, zespół ewaluacyjny, wszyscy nauczyciele, specjaliści	Cały rok	Cała społeczność szkolna
4. Zapobieganie zachowaniom problemowym u dzieci. 5. Profilaktyka zachowań agresywnych, przemocowych oraz cyberprzemocy. 6. Przeciwdziałanie zażywaniu substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież. 7. Profilaktyka uzależnienia od gier komputerowych, Internetu, hazardu.	- spotkania ze specjalistami, np. funkcjonariusze policji, straży pożarnej, straż pożarna, pracownicy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, - e-lekcje.	Dyrektor, pedagog, psycholog, przedstawiciele służb mundurowych, wszyscy nauczyciele	Cały rok	Uczniowie
8. Promowanie zachowań i postaw godnych naśladowania.	- udział w szkoleniach wewnętrznych	Dyrektor, pedagog	Cały rok	Nauczyciele i wychowawcy

Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich

9. Rozwiązywanie kryzysów rozwojowych i życiowych dzieci i młodzieży m.in. Związanych z eurosieroctwem, rodzinami niepełnymi, rodzinami wielodzietnymi, przemocą w rodzinie, nałogami w rodzinie, itp.	i zewnętrznych, - spotkania z rodzicami grupowo i indywidualnie, - spotkania informacyjne ze specjalistami, - materiały informacyjne, broszury			
10. Pedagogizacja opiekunów uczniów oraz sposobów prowadzenia działań profilaktycznych.	- szkolenia, warsztaty, - materiały szkoleniowe, - spotkania z psychologiem / pedagogiem szkolnym, - spotkania z wychowawcą.	Dyrektor, pedagog, wychowawcy klas	Cały rok	Rodzice/ opiekunowie uczniów
11. Poprawa poziomu bezpieczeństwa na terenie szkoły.	- prowadzenie prac remontowych, - instalowanie niezbędnych sprzętów i montowanie usprawnień, - dbanie o bezpieczeństwo fizyczne, emocjonalne i intelektualne uczniów	Dyrektor, organ prowadzący szkołę	Wg potrzeb	Dyrekcja szkoły, pracownicy

B. Prawidłowe relacje rówieśnicze – trudności w nawiązywaniu kontaktów rówieśniczych

Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich

Cel ogólny:

- pomoc uczniom w ich trudnościach w nawiązywaniu relacji ze swoimi kolegami i koleżankami ze szkolnych ławek

Cele szczegółowe:

1. Kształtowanie prawidłowych postaw społecznych,
2. Rozwijanie umiejętności nawiązywania prawidłowych relacji z rówieśnikami,
3. Przygotowanie dzieci do rozsądnego i samodzielnego życia w społeczeństwie,
4. Rozwijanie kompetencji wychowawczych nauczycieli i opiekunów uczniów,
5. Poszerzanie wiedzy nauczycieli i opiekunów na temat prawidłowego rozwoju i funkcjonowania młodych ludzi oraz istotności nawiązywania i utrzymywania poprawnych relacji międzyrówieśniczych,
6. Prowadzenie działań profilaktycznych utrzymujący satysfakcjonujący poziom zdolności opisany w punktach wcześniejszych.

Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1. Kształtowanie właściwych relacji między uczniami. 2. Ukazanie poprawnych i społecznie akceptowanych form relacji w grupie rówieśniczej. 3. Popularyzowanie dobrego zachowania. 4. Promowanie postaw tolerancyjnych.	- godziny wychowawcze, - zajęcia aktywizujące, - e-lekcje - dramy.	Pedagog, wychowawcy klas	Cały rok	Uczniowie
5. Rozwijanie kompetencji wychowawczych nauczycieli i opiekunów uczniów.	- prelekcje, - broszury, materiały informacyjne,	Dyrektor	Wg potrzeb	Nauczyciele, wychowawcy, rodzice/ opiekunowie uczniów

**Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich**

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1. Przeciwdziałanie przedwczesnej inicjacji seksualnej.	- warsztaty, szkolenia, - materiały informacyjne, - zajęcia WDŻ	Pedagog, wychowawcy klas, nauczyciel WDŻ	Cały rok	Uczniowie
2. Przeciwdziałania nadużyciom i wykorzystaniu dzieci i młodzieży w wieku szkolnym.	- lekcje informacyjne, - warsztaty, zajęcia grupowe	Pedagog, wychowawcy klas, dyrekcja szkoły	Cały rok	Uczniowie
3. Pedagogizacja opiekunów dzieci i młodzieży w wieku szkolnym na temat cyberprzemocy oraz nienaruszalności cielesnej osób nieletnich.	- spotkanie informacyjne, - e-szkolenie, - szkolenie.	Dyrektor, pedagog	Wg potrzeb	Rodzice/ opiekunowie uczniów, nauczyciele i wychowawcy
4. Szkolenia z zakresu zapewniania uczniom i młodzieży szkolnej poczucia bezpieczeństwa oraz bezpieczeństwa faktycznego. 5. Uczucie prawidłowych zachowań reagowania w sytuacjach kryzysowych oraz trudnych. 6. Nawiązanie współpracy z organizacjami/ instytucjami/ itp. zewnętrznymi.	- szkolenia, - materiały informacyjne, pozycje książkowe, - nawiązanie współpracy z podmiotami zewnętrznymi,	Dyrektor, pedagog	Cały rok	Nauczyciele i wychowawcy
7. Podnoszenie kompetencji oraz stałe doszkalanie w temacie przemocy elektronicznej.	- szkolenia, - przygotowanie materiałów informacyjno-edukacyjnym,	Dyrektor, pedagog	Wg potrzeb	Nauczyciele i wychowawcy

Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich

8. Nawiązanie stałej współpracy z policją, wspieranie się w przypadku pojawienia się cyberprzemocy na terenie szkoły.	- spotkania z przedstawicielami policji, psychologami, instytucjami/ organizacjami oferującymi wsparcie w przypadku wystąpienia cyberprzemocy.			
9. Promowanie bezpiecznego korzystania z Internetu wśród rodziców.	- spotkania z wychowawcami, psychologiem, pedagogiem szkolnym, przedstawicielem policji	Wszyscy nauczyciele	Wg potrzeb	Rodzice / opiekunowie uczniów
10 . Uświadomienie uczniom znaczenia nowych mediów oraz zagrożeń, jakie są z nim związane.	- godzina wychowawcza, wykłady, - teatr profilaktyczny	Pedagog, wychowawcy klas	Wg potrzeb	Uczniowie
11. Propagowanie zasad dobrego zachowania w Internecie. 12. Rozwijanie świadomości bezpiecznego korzystania z nowych mediów przez uczniów. 13. Promowanie wśród uczniów zasad poprawnego zachowania się w świecie wirtualnym. 14. Zaangażowanie uczniów w projekty o tematyce	- spotkania z psychologiem/ pedagogiem szkolnym, policją, - burza mózgów, - praca indywidualna i w grupach, - godziny wychowawcze.	Pedagog, wychowawcy klas, nauczyciele informatyki	Wg potrzeb	Uczniowie

**Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich**

<p>przeciwdziałaniu cyberprzemocy oraz uzależnieniu od korzystania z nowych mediów.</p> <p>15. Umiejętne zarządzanie czasem wolnym w celu podnoszenia samooceny uczniów (przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania)</p>	<p>- rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych, udostępnienie obiektów sportowych szkoły - wspieranie uczniów poprzez rozmowy i terapię indywidualną</p>	<p>Pedagog, psycholog, nauczyciele wychowania fizycznego</p>		
---	---	--	--	--

**Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich**

Działalność wychowawcza

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
<p>1. Przeprowadzenie badań ewaluacyjnych diagnozujących występowanie problemu zażywania substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież szkolną.</p> <p>2. Wyciągnięcie wniosków oraz opracowanie działań koniecznych do prowadzenie efektywnego Programu wychowawczo-profilaktycznego.</p>	- prowadzenie badań, ewaluacji.	Zespół ewaluacyjny	Zgodnie z harmonogramem	Cała społeczność szkolna
<p>3. Poszerzenie wiedzy rodziców / opiekunów prawnych, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji.</p> <p>4. Dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom / opiekunom prawnym na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków i substancji, o których mowa we wstępie do niniejszego dokumentu.</p>	- spotkanie z psychologiem, pedagogiem szkolnym, specjalistami, pracownikami poradni, policją.	Dyrektor, pedagog	Wg potrzeb	Rodzice / opiekunowie uczniów, nauczyciele i wychowawcy

Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich

5. Upowszechnianie materiałów z zakresu edukacji zdrowotnej, ze szczególnym uwzględnieniem zdrowego żywienia i aktywności fizycznej, skierowanych do nauczycieli i rodziców.				
6. Spotkania rodziców / opiekunów prawnych z pracownikami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej na terenie szkoły.	- spotkania z wychowawcami, - spotkania z pracownikami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej,	Dyrektor, pedagog	Wg potrzeb	Rodzice / opiekunowie uczniów

Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich

<p>7. Udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów, ich rodziców / opiekunów uczniów w przypadku używania środków i substancji odurzających.</p> <p>8. Uświadamianie rodziców / opiekunów uczniów oraz samych zainteresowanych o miejscach, w których mogą szukać pomocy w razie wystąpienia problemu.</p>	<p>- materiały informacyjne i edukacyjne.</p>	<p>Pedagog szkolny</p>	<p>Wg potrzeb</p>	<p>Rodzice / opiekunowie uczniów, uczniowie</p>
<p>9. Informowanie uczniów na temat konsekwencji prawnych związanych z posiadaniem i używaniem nielegalnych środków.</p>	<p>- pogadanki, - prelekcje, - spotkania ze specjalistami.</p>	<p>Dyrektor, pedagog</p>	<p>Wg potrzeb</p>	<p>Uczniowie</p>
<p>10. Kształtowanie w uczniach chęci dbania o swoje bezpieczeństwo.</p>	<p>- lekcje wychowawcze,</p>	<p>Wychowawcy klas</p>	<p>Zgodnie z planem wychowawczym klasy</p>	<p>Uczniowie</p>
<p>11. Kształtowanie asertywnych postaw wobec niepożądanych zjawisk.</p>	<p>- godziny wychowawcze;</p>	<p>Wychowawcy klas</p>	<p>Zgodnie z planem wychowawczym klas</p>	<p>Uczniowie</p>

Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich

Działalność profilaktyczna					
Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca	Typ profilaktyki
1. Przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspokajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej.	- rozszerzenie oferty pozalekcyjnych zajęć sportowych i kulturalnych.	Dyrektor szkoły	Cały rok	Uczniowie	uniwersalna
	- zapewnienie wsparcia uczniom, którzy nie mogą brać udziału w bardziej atrakcyjnych zajęciach pozalekcyjnych ze względu na stan finansowy rodziny.	Wychowawca klasy, pedagog	Wg potrzeb	Uczniowie	wskazująca
2. Kształtowanie i wzmocnienie norm przeciwnych używaniu środków i substancji przez uczniów i wychowanków, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych.	- kształtowanie postaw i metod sprzeciwiania się sytuacjom stwarzającym zagrożenie.	Wychowawca klasy, pedagog	Wg potrzeb	Uczniowie	uniwersalna
	- określenie jasno sprecyzowanych zasad obowiązujących w szkole, zapoznanie z nimi uczniów.	Wychowawca klasy, pedagog	Wg potrzeb	Uczniowie	uniwersalna
3. Doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez	- wdrożenie i opanowanie programów i procedur przez Radę Pedagogiczną.	Dyrektor	Wg potrzeb	Nauczyciele i wychowawcy	uniwersalna

Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich

uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych.					
--	--	--	--	--	--

Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich

Część X: Prawidłowe relacje rodzinne, a rozbite rodziny, eurosieroctwo, przemoc w rodzinie

„Rodzina jako podstawowa grupa społeczna wypełnia istotne funkcje w interesie społeczeństwa, zaspokajając zarazem potrzeby psychiczne, emocjonalne i społeczne swych członków. A zatem wypełnia dwojakiego rodzaju zadania: wobec społeczeństwa i wobec jednostek wchodzących w jej skład” (M. Ziemska, Postawy rodzicielskie, Warszawa 1979).

Oznacza to, że rodzina stanowi pierwsze i najbardziej trwałe środowisko społeczno-wychowawcze dziecka. Poznany oraz nauczony w tym czasie system przekonań i wartości zostawia stały ślad w pamięci i doświadczeniu dzieci, przez co rzutuje na całe jego przyszłe życie. Oczywiście, niemały wkład mają również predyspozycje psychofizyczne, jakimi dysponuje młody człowiek już na starcie. Oba aspekty tworzą jednolitą całość, gdyż na ich podstawie kształtują się wartości, postawy, stosunek do siebie i innych ludzi, posiadane aspiracje i marzenia oraz wszystko inne, co determinuje przyszłe funkcjonowanie człowieka w społeczeństwie.

Na początku rodzina, w której dorasta młody człowiek, zaspokaja podstawowe biologiczne i psychologiczne potrzeby dziecka. Jednocześnie tworzy w nim potrzebę posiadania nowych potrzeb emocjonalnych, poznawczych i behawioralnych. Oznacza to, że najbliżsi, swoim działaniem, wywołują wpływ na podopiecznego kształtując w nim potrzeby, które nie są niezbędne do przeżycia, są to tzn. potrzeby nabyte. Możemy wyróżnić potrzebę kontaktu społecznego, potrzebę osiągnięć, prestiżu, posiadania rzeczy materialnych, przynależności, szacunku czy miłości. Z kolei potrzeby wrodzone są bardziej podstawowe i pierwotne, uwarunkowanie biologiczne, przez co powstają w sytuacji braku ich zaspokajania. Wśród nich należy wymienić: głód, pragnienie, popęd płciowy, temperaturę, oddychanie, wydalanie, wypoczynek, sen czy macierzyństwo.

Warunkiem prawidłowego rozwoju dziecka jest zabezpieczenie i realizowanie potrzeb pierwotnych oraz umożliwianie realizacji potrzeb wtórnych. W chwili gdy potrzeby pierwotne nie są realizowane, blokowana jest możliwość rozwoju i realizacji potrzeb nabytych.

Rodzina, jako najbliższy twór, jako pierwsza przekazuje dziecku niezbędny system norm i reguł postępowania panujący w danej grupie społecznej. Oznacza to nabywanie przez dziecko umiejętności, pozwalających na zaspokajanie stawianych mu oczekiwań społecznych, czyli w procesie socjalizacji. Rodzice stanowią dla młodego człowieka wzorzec do postępowania, który zawiera kanon obowiązujących zasad oraz przywilejów.

Rodzina, która nie spełnia swoich funkcji wychowawczych, jest nazywana rodziną dysfunkcyjną. Możemy do takich rodzin zaliczyć rodziny dręczone problemem alkoholowym, destrukcyjnymi nałogami, rodziny niepełne, eurosieroctwo, rodziny zastępcze, rodziny wielodzietne, rodziny, w których występuje przemoc czy po prostu brak „miłości” i zainteresowania młodym człowiekiem bądź rodziny, gdzie co najmniej jeden rodzic jest pracoholikiem.

Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1. Stała kontrola sytuacji rodzinnej, rozwojowej, emocjonalnej uczniów oraz odpowiednie reagowanie w przypadku pojawiających się zmian zachowania. 2. Pedagogizacja uczniów w temacie zmian zachodzących w życiu człowieka i ich efektów widocznych w zachowaniu.	- wykłady, warsztaty, - broszury informacyjne, - publikacje,	Dyrektor, pedagog	Cały rok	Nauczyciele i wychowawcy
3. Zapewnienie pomocy psychologicznej (udzielenie informacji odnośnie tego gdzie należy jej poszukiwać). 4. Pedagogizacja rodziców/ opiekunów dzieci na temat konsekwencji sytuacji rozwodowej na psychice i zachowaniu młodego człowieka.	- wykłady, warsztaty, - pomoc psychologiczna, - broszury informacyjne, - publikacje.	Pedagog, wszyscy nauczyciele	Wg potrzeb	Rodzice/ opiekunowie uczniów
5. Wspieranie uczniów w trudnych sytuacjach rodzinnych.	- wsparcie psychologiczne, - indywidualne spotkania z wychowawcą/ zaufanym nauczycielem/ zaufaną osobą dorosłą.	Pedagog, wszyscy nauczyciele, psycholog	Wg potrzeb	Uczniowie

**Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich**

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
<p>1. Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie oraz instytucji udzielających pomocy osobom doświadczającym takiego zagrożenia.</p> <p>2. Zwiększenie świadomości istnienia wielu form pomocy – poprawa dostępności do jednostek interwencyjnych przy współpracy z poradnią psychologiczno-pedagogiczną prowadzenie poradnictwa, w szczególności działań informacyjnych i edukacyjnych dla osób dotkniętych lub zagrożonych przemocą domową.</p> <p>3. Rozbudzanie poczucia solidarności i braku obojętności na krzywdy ludzkie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanki z przedstawicielami służb mundurowych oraz osobami przeszkolonymi do udzielania pomocy osobom zagrożonym lub dotkniętym przemocą domową, - udostępnianie materiałów szkoleniowych (ulotek, broszur, filmów) informujących o problemie, - zajęcia, godziny wychowawcze, - szkolenia, 	<p>Dyrektor, pedagog, wszyscy nauczyciele, odpowiednie służby</p>	<p>Wg potrzeb</p>	<p>Rodzice/ opiekunowie i uczniowie, nauczyciele i wychowawcy</p>

**Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich**

<p>1. Wzrost świadomości rodziny oraz świadomości lokalnej na temat problemu eurosieroctwa.</p> <p>2. Dbanie o dobro rodziny oraz swoich uczniów (pomoc dydaktyczna, finansowa, udzielanie wsparcia emocjonalnego, itp.).</p> <p>3. Utrzymywanie nieprzerwanego kontaktu z rodziną, w której występuje migracja.</p> <p>4. Udzielanie wsparcia osobom potrzebującym.</p>	<p>- zapoznanie nauczycieli z przepisami prawa, które obligują ich do działania,</p> <p>- zorganizowanie spotkania informacyjnego z przedstawicielami organizacji i instytucji zaangażowanych w temat oraz z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie oraz Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej.</p>	<p>Nauczyciele i wychowawcy</p>	<p>Wg potrzeb</p>	<p>Uczniowie i ich opiekunowie oraz nauczyciele</p>

**Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich**

CZEŚĆ XI Integracja środowiska uczniowskiego poprzez działalność samorządową i wolontariacką

Duże znaczenie dla rozwoju młodego człowieka oraz jego sukcesów w dorosłym życiu ma nabywanie kompetencji społecznych takich jak komunikacja i współpraca w grupie, udział w projektach zespołowych lub indywidualnych oraz w organizacjach samorządowych, czyli szeroko rozumiana integracja ze środowiskiem szkolnym. Z perspektywy uczniów ich udział w pracach samorządu uczniowskiego wpływa na najbliższe otoczenie, gdyż w ten sposób mogą współdecydować o tym, jak będzie funkcjonować szkoła. Poprawia się również komunikacja między uczniami, ponieważ dzięki działającemu samorządowi wszyscy wiedzą, co się dzieje w szkole, polepsza to atmosferę i ułatwia rozwiązywanie potencjalnych konfliktów. Z pozycji nauczyciela samorządność uczniów sprzyja budowaniu partnerskich stosunków z młodzieżą, a to z kolei sprzyja unikaniu konfliktów i zaogniania sporów. Działanie w samorządzie to dla uczniów dobra lekcja demokracji w praktyce – organizując wybory do władz SU, uczestnicząc w procesie podejmowania decyzji i ponosząc ich konsekwencje, młodzi uczą się świadomego uczestnictwa w życiu społecznym. Dobrze działający samorząd uczniowski pomaga rozwiązać trudności, zanim osiągną naprawdę dużą skalę. Nie bez znaczenia jest fakt, iż uczniowie zadowoleni i lubiący swoją szkołę to uczniowie bardziej zmotywowani do nauki, a ponadto dla niektórych uczniów, którym nauka sprawia więcej trudności, działanie w SU daje możliwość odnalezienia swoich talentów i „bycia dobrym” w innych obszarach niż wiedza zdobywana podczas lekcji. Uczniowie działający w SU częściej odkrywają zalety pracy w grupie, nie tylko w ramach SU, ale także podczas lekcji w klasie.

Przedstawiony poniżej program ma na celu:

1. Rozwijanie umiejętności nawiązywania prawidłowych relacji z rówieśnikami,
2. Rozwijanie kompetencji wychowawczych nauczycieli i opiekunów uczniów,
3. Poszerzanie wiedzy nauczycieli i opiekunów na temat prawidłowego rozwoju i funkcjonowania młodych ludzi oraz istotności nawiązywania i utrzymywania poprawnych relacji międzyrówieśniczych.

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz	Odbiorca
---------	-------------------	----------------	-------------	----------

**Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich**

			częstotliwość	
<p>1. Propagowanie aktywności i twórczego myślenia uczniów.</p> <p>2. Wychowywanie samodzielnych, samodzielnie radzących sobie w życiu młodych ludzi.</p>	<p>- pogadanki, e-lekcje, samodzielne wystąpienia,</p>	<p>Wszyscy nauczyciele , opiekunowie kół zainteresowań , specjaliści</p>	<p>Cały rok szkolny</p>	<p>Uczniowie</p>
<p>Przykłady realizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zachęcenie uczniów do udziału np. w pracach w Samorządzie Szkolnym, udzielanie się w gazetce szkolnej / r grupach tanecznych / zespołach wokalnych / drużynach sportowych, a także wolontariackich udzielanie pomocy osobom potrzebującym tj. osobom starszym z DPSu, dzieciom z Domu Dziecka, udzielanie korepetycji osobom ze słabszymi wynikami w nauce, działanie na rzecz lokalnej społeczności); • zachęcanie uczniów do kandydowania oraz brania udziału w wyborach do Samorządu Uczniowskiego; • stworzenie gazetek tematycznych również na stronie internetowej szkoły, • zachęcanie uczniów do realizacji ich własnych pomysłów np. nakręcenie reportażu, flash moba, wsparcie schroniska dla zwierząt, zorganizowanie uczniowskiego wsparcia przez uczniów dla osób od nich słabszych, tworzenie grup, które wspólnie się uczą, itp.; • organizowanie projektów tematycznych i społecznych wynikających z potrzeb uczniów, które są okazją do zdobywaniem wiedzy na konkretny temat, rozwijania umiejętności pracy w grupie, komunikacji, dobrego zarządzania czasem i autoprezentacji. • promowanie autoprezentacji – dzięki działaniom w samorządzie młodzi ludzie uczą się negocjowania, hierarchizowania swoich potrzeb i osiągania kompromisów, aby zdobyć poparcie dla swojego pomysłu muszą wiedzieć, w jaki sposób atrakcyjnie przedstawić idee i uwiarygodnić siebie. Wzmac- 				

Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cedrach Wielkich

nia się ponadto ich poczucie własnej wartości,

- współpraca pomiędzy różnymi podmiotami pomagającymi potrzebującym i włączania się w akcje pomocowe o dużym zasięgu, jak „Szlachetna paczka”, itp.
- organizowanie zbiórek charytatywnych – (w pandemii z zachowaniem bezpieczeństwa),
- organizowanie ekologicznych kampanii online,
- zorganizowanie biblioteki online, czyli nagrywanie czytania książek i wysyłanie linków do nagrań do hospicjum, domów dziecka, szpitali itp.